

графов и Каназирев са били определени да действуват в Мехомия заедно с въоръжените граждани. Каназирев остава в града, а Зографов още на 12-и септември на известен пункт да се разпореди за пренасянето на взривните вещества. Но той не успява, поради силните наблюдения на турските постове.

14-й вечерта отрядите на Цончев, Янков и четите на Манов, Настев, Герджиков, Парталев, Лазаров, Стефанов, Ботушанов са били готови за поход.“ След като научава за неуспешната мисия на Зографов, ген. Цончев избира 12 доброволци, които под водачеството на Зографов взривяват бомбата в Мехомия. „Нощта се осветлява от грозните пламъци, въстаниците като демони пъпрат по улиците и викат на оръжие. Каназирев излиза с юнаците си. Турците се вцепеняват от страх. Войската напушта града и се окопава околовръст. Пет батальона аскер трепери в своите окопи. Борбата се почва и в града настъпва същинска гражданска война.“ На сутринта турците виждат „многолюдността си и се сепват. Мюсюлманите, въоръжени до зъби, почват да стрелят и българските махали се запалват от няколко страни“²⁶.

Авторът допълва мрачната картина с още черни краски като споменава, че на 15-ти градът е обрнат на пепелище, улиците са постлани с трупове. От турска страна са дадени 200 убити, а от жителите на Мехомия повече от 1000 жертви, описват се и обичайните в такива ситуации изстъпления, извършени от аскера.

Сведенията, изнесени в цитираната статия, се различават в известен смисъл от информацията на преките участници в събитията, родом от Разлога. Вероятно заради недостатъчна осведоменост, „Реформи“ не споменава факта, че по обективни причини четите на ген. Цончев не оказват предвидената външна подкрепа за Мехомия. След хвърляне на злополучната бомба, и то не в определеното място - в казармата, а в покрайнините от М. Ботков и Д. Бицин, градът е оставен сам да се справя със създадената ситуация. От върховистите реално в града влиза и прави опит да следва предварително набелязания план единствено Владимир Каназирев, ако не се смятат Ботков и Бицин, които със споменатото си поведение само допълнително озлобяват и без това освирепелия аскер.

Този факт изрично се посочва от разложките историографи на въпросното въстание, като най-точни данни подават преките свидетели и участници. Тъй като четите на Върховния комитет не подпомагат реално Мехомия, споменатите местни дейци тълкуват поведението на ген. Цончев като безотговорно²⁷.

Нови сведения за Владимир Каназирев в. „Реформи“ подава в бр. 42. След като описва в детайли сраженията в Белица и Семково, печатният орган отдава внимание и на събитията в Годлевския балкан, които представляват достоен епи-